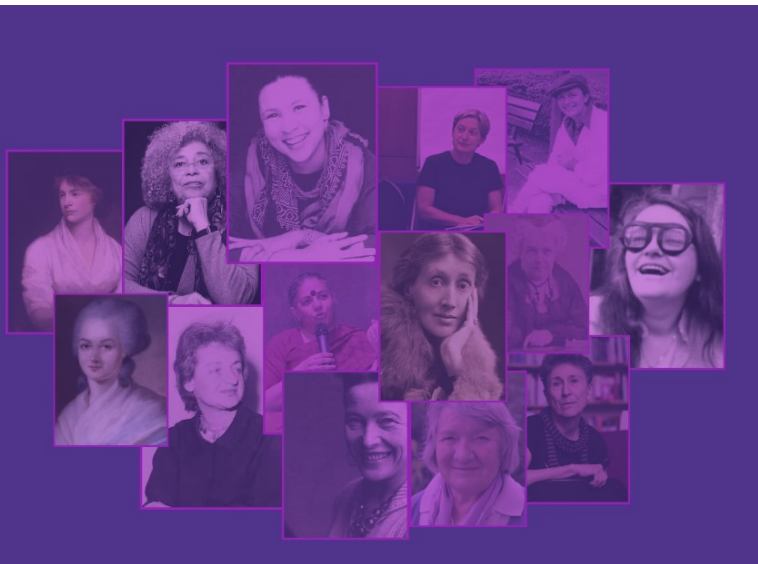

ONADES VIOLETES

OBRES CABDALS DE LA
HISTÒRIA DELS FEMINISMES

GUIA DE LECTURA

Selecció a cura de
Cristina Bru Sànchez

BIBLIOTECA DELS SAFAREIGS

Biblioteques Municipals de Sabadell

C. Del Papa Pius XI, 165
08208 Sabadell
Tel. 93 717 53 43
bibliosafareigs@ajsabadell.cat

*«Vosaltres que esteu mortes, vosaltres que
viviú encara i vosaltres que vindreu en l'esde-
venidor, alegreu-vos totes i sigueu felices.»*

Christine de Pizan
La ciutat de les dames (1405)

www.sabadell.cat/bims

Biblioteques Municipals de Sabadell

Ajuntament
de Sabadell
Biblioteques Municipals

Diputació
Barcelona

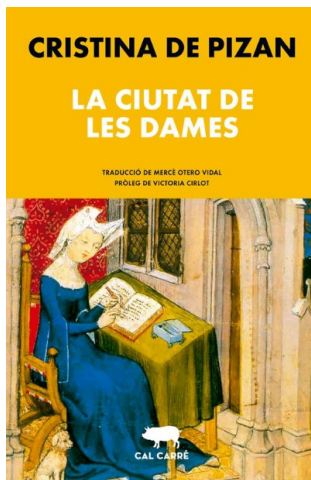

Hi ha obres literàries que es consideren capçals en l'avenç del moviment feminista perquè van marcar un abans i un després arran de la seva publicació; introduïren nous conceptes i noves reivindicacions d'igualtat i llibertat, empenyent l'avenç social i cultural com la força que arrenca noves onades.

La Ciutat de les dames (1404-1405)

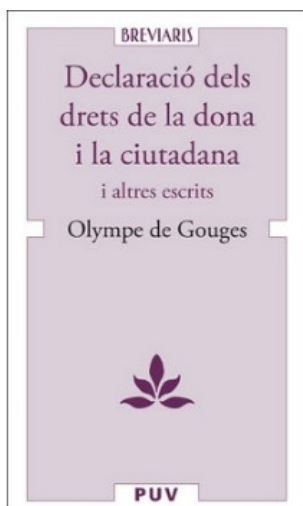
«Em preguntava quines podien ser les raons que duen a tants homes, clergues i laics, a blasmar les dones, criticant-les bé de paraula bé en escrits i tractats.»

Christine de Pizan escriu *La Ciutat de les dames* com a resposta a les calúmnies i la misogínia de diferents literats, defensant les dones i les seves capacitats. Amb aquest text, comença el que es coneix com la querella de les dones, un debat literari que va durar diversos segles des del Renaixement fins a la Revolució Francesa.

Declaració dels Drets de la Dona i de la Ciutadana (1791)

«La dona neix lliure i és igual en drets a l'home.»

A aquesta obra, Olympe de Gouges denuncia el fet que la Revolució oblidava les dones en el seu projecte de llibertat i d'igualtat. La publicació d'aquesta obra, la seva oposició a la pena de mort i el seu suport als girondins, entre d'altres, li costà a l'autora la mort per guillotina.

Altres obres rellevants:

Tristan, Flora. *La emancipación de la mujer o el testamento de una paria*. Madrid : Editorial Ménades, 2019 30.055.2 Tri

Zetkin, Klara. *La cuestión femenina y la lucha contra el reformismo*. Barcelona : Anagrama, DL 1976 30.055.2 Zet

Kollontaj, A. *Mujer y lucha de clases*. Barcelona : El Viejo Topo, DL 2016 342.7 Kol

hooks, bell. *¿Acaso no soy yo una mujer? : mujeres negras y feminismo*. Bilbao : Consonni, septiembre 2020. 30.055.2 Hoo

Lerner, Gerda. *La Creación del patriarcado*. Barcelona : Crítica, cop. 1990 30.055.2 Ler

Wittig, Monique. *Les guerrilleras*. Barcelona : Manifest Llibres, juny 2023 N Wit

Millett, Kate. *Política sexual*. Madrid : Cátedra : Universitat de València : Instituto de la Mujer, 1995 30.055.2 Mil

Firestone, Shulamith. *La dialéctica del sexo : en defensa de la revolución feminista*. Barcelona : Verso, octubre 2023 30.055.2 Fir

Federici, Silvia. *Caliban i la bruixa : dones, cos i acumulació primitiva*. Barcelona : Virus, 2018 30.055.2 Fed

Adichie, Chimamanda Ngozi. *Tothom hauria de ser feminista ; Estimada Ijeawele: manifest feminista ; Sobre el perill dels tòpics*. Barcelona : Fanbooks, 2020 30.055.2 Adi

Arruzza, Cinzia; Bhattacharya, Tithi, Fraser, Nancy. *Manifest : feminisme per al 99%*. Barcelona : Tigre de Paper, 2019 30.055.2 Arr

El gènere en disputa: el feminisme i la subversió de la identitat (1990)

« En este sentido, el género no es un sustantivo, ni tampoco es un conjunto de atributos vagos, porque hemos visto que el efecto sustantivo del género se produce performativamente y es impuesto por las prácticas reguladoras de la coherencia de género. »

Aquesta obra de Judith Butler és una de les obres fonamentals del pensament queer.

Defensa que el gènere és quelcom performatiu; així com també ho és la sexualitat. Conclou que el gènere és que el que fas, no el que ets.

Ecofeminismo: teoria, críticas y perspectiva (1993)

« Este sistema se constituyó, se ha construido y se mantiene por medio de la colonización de las mujeres, de los pueblos "extranjeros", de sus tierras, y de la naturaleza, la cual está destruyendo poco a poco. »

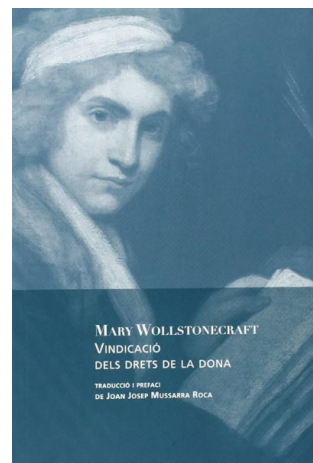

Vandana Shiva i Maria Miles, principals exponents de l'ecofeminisme, presenten aquest poderós corrent de pensament i moviment social en el qual conflueixen l'ecologisme i el feminisme.

Vindicació dels drets de les dones (1792)

«Libéreselas y en seguida se volverán sabias y virtuosas, según los hombres lo vayan siendo más, pues la mejora debe ser mutua, o por la injusticia de que la mitad de la raza humana esté obligada a someterse, al devolverse sobre sus opresores, la virtud del hombre se agusanará por el insecto que mantiene bajo su pie.»

A Vindicació dels drets de les dones, Mary Wollstonecraft defensa que les dones són éssers humans que mereixen els mateixos drets fonamentals que els homes, i en particular reclama el seu accés a l'educació.

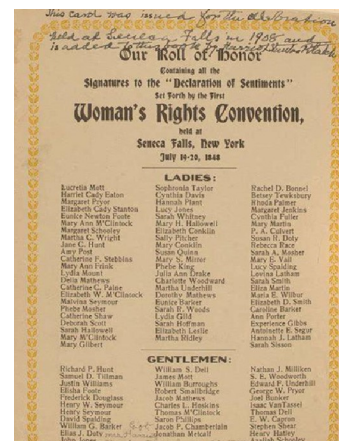

Declaració de Sentiments de Seneca Falls (1848)

«DECIDIM: Que totes aquelles lleis que entorpeixin la veritable i substancial felicitat de la dona, són contràries al gran precepte de la naturalesa i no tenen validesa, perquè aquest precepte té primacia sobre qualsevol altre.»-

Fruit de la convenció celebrada el 19 i 20 de juliol de 1848 es crea el document signat per 68 dones i 32 homes de diversos moviments i associacions, liderades per Elizabeth Cady Stanton i Lucretia Mott.

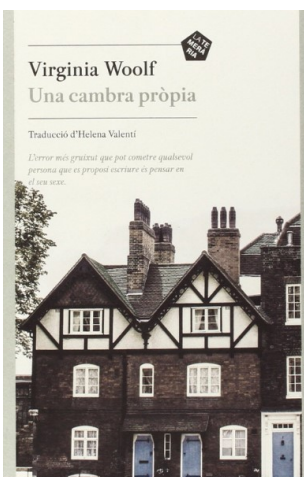
Consta de dotze decisions i inclou dos grans apartats: les exigències per a aconseguir la ciutadania civil per a les dones i els principis que han de modificar els costums i la moral.

Una cambra pròpia (1929)

« ...i si cadascuna de nosaltres té cinc-centes lliures a l'any i una habitació pròpia; si ens hem acostumat a la llibertat i tenim el valor d'escriure exactament el que pensem (...).»

Virginia Woolf assenyala en aquesta obra que la impossibilitat de les dones d'esdevenir econòmicament independents i de disposar d'un espai propi i de temps per crear, essent aquestes relegades a l'àmbit femení, domèstic i sempre subordinat, les exclou de la història, l'àmbit públic, la política i les grans decisions. La literatura es presenta com un antídoto a la lluita permanent entre els sexes i es proposa el poder de la ficció per dibuixar realitats alternatives, aplicables posteriorment al món present.

El segon sexe (1948)

« Les dones no neixen, es fan.»

Simone de Beauvoir defensa que la dona és un constructe cultural i, per tant, la noció del que és femení pot canviar. Contradiu el determinisme biològic i la idea del sexe com a condicionant d'un destí preestablert.

La mística de la feminitat (1963)

« El malestar ha estat enterrat, silenciado, a les ments de les dones nord-americanes, durant molts anys. (...) Quan feia les llits, la compra, ajustava les fundes dels mobles, menjava sandvitxos de crema de cacauet amb els seus fills, els conduïa cap als seus grups d'exploradors i exploradors i es ficava all llit al costat del seu marit a les nits, li feia por fer, fins i tot fer-se a si mateix mateixa, la pregunta mai pronunciada: ¿ És això tot? .»

Betty Friedan exposa que la igualtat es presenta com un miratge, pel fet que les dones encara es veuen relegades a la vida domèstica, consistent a ser únicament esposes i mares, i això els produeix un gran malestar.

La proposta de Friedan, considerada en el moment de la seva publicació com a revolucionària, avui en dia no passaria la crítica, perquè només té en compte les dones blanques de bona posició.

Dones, raça i classe (1981)

« Las mujeres no eran tan "femeninas" como para que no pudieran trabajar en las minas de carbón, en las fundiciones de acero, en la tala de árboles o abriendo zanjas.»

Aquesta obra d'Angela Davis, fa una anàlisi marxista de les relacions entre gènere, raça i classe, contribuint al concepte de la interseccionalitat, i critica el feminisme blanc que exclou les dones de color i ignora les diferències de classe.

